

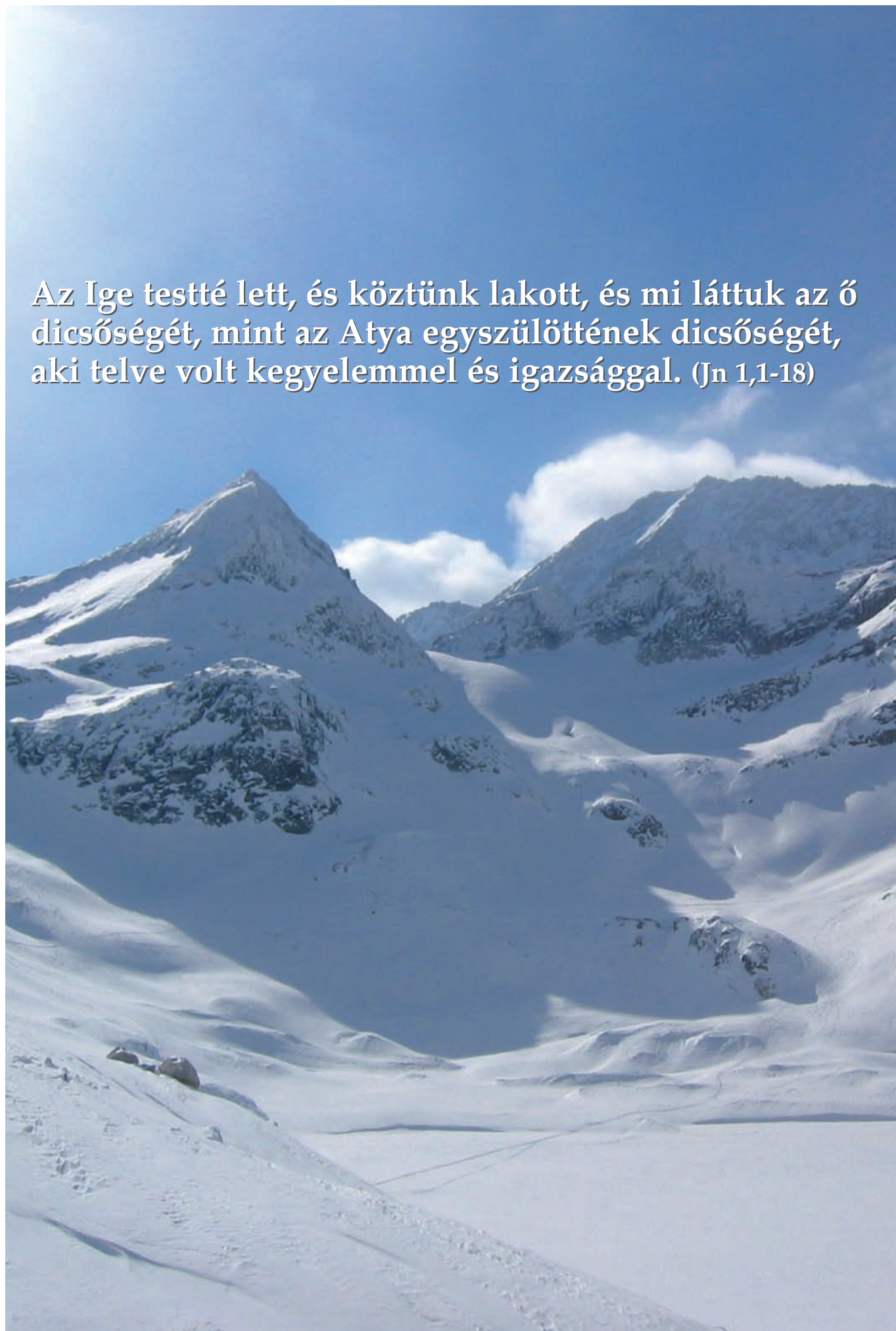
JÓ HÍR

IV. évfolyam, 12. szám
2007. december 19., szerda
Ára: 174 Ft

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Az Ige testté lett, és köztünk lakott, és mi láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttének dicsőségét, aki telve volt kegyelemmel és igazsággal. (Jn 1,1-18)

TARTALOM:

<i>Kvanduk Frigyes</i> „Isten szentséges anyja” (LG 66)	3
Visszatekintő	4-8
<i>Kajtárné Tiborcz Mária</i> Segítő kezek	8
<i>Bognár Attila</i> Isten dicsősége a mennyben és a földön	9
<i>Garadnay Balázs</i> Az Úr örömeiben élünk	10
<i>Gesztesy András</i> Szilveszteri hálaadás	11
<i>Gulner János</i> Miért csak karácsonykor?	11-12
<i>Molnárné Boda Mária</i> Gyermekké lettünk	12-13
Népszokások	14
Receptek	15
<i>Dr. Schmidt Pál</i> Karácsonyi tűnődés	16-17
<i>Cseh László</i> Vita Szenteste	17-18
Közlemények	19

Címlapfotó:
Horváth Gábor

JÓ HÍR

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Alapító: A pécsi megyéspüspök
Felelős szerkesztő: Fazekas Orsolya
Szerkesztőbizottság:
 Bognár Attila, Garadnay Balázs,
 Gesztesy András, Kajtár Edvárd,
 Kajtárné Tiborcz Mária,
 Kvanduk Frigyes, Takács Gábor
Szerkesztőség:
 7621 Pécs, Szent István tér 23.
 E-mail: sajtroiroda@pphf.hu
Fotó: Fazekas Orsolya
Layout: Komáromi Csaba
Felelős kiadó: Fény Kft.
 Pécs, Janus Pannonius u. 11.
Nyomda: Páskum Nyomda, Szekszárd

„Isten szentséges anyja” (LG 66)

Kvanduk Frigyes

Hajlamosak vagyunk leegyszerűsíteni a dolgokat, a világot. Ez sokszor sokat segít, de sokszor pontosan ez a kézségünk akadályoz abban, hogy elérkezzünk a várt célhoz, élethez.

Különösen így vagyunk egymással; csak a felszínt látjuk, egymás szívét már nem. Még veszélyesebb helyzetet jelent ez a hitünkben. Sokszor úgy nyilatkozunk, mintha tudnánk, ki az Isten. Mintha a Róla alkotott elképzelések tökéletes képet adnának. Az is jellemez minket, hogy az Ószövetség részleges értelmezése mentén sajátos képet alakítunk ki Róla, s ezt az istenképet önkéntelenül alkalmazzuk Jézusra. Valójában Jézus által ismerjük meg az Istent. Nem a mi istenképünk vezet el Jézus megismeréséhez, hanem Jézus vezet el Isten megismeréséhez. Megjelenése Isten szeretetének egyedülálló és fölülmúlhatatlan föltárulása közöttünk. Az első egyetemes zsinat hirdette meg, hogy Jézusban Isten, mint személy testesült meg, Ő, mint Isten Fia élte a mi életünket. Jézusban, az emberben tehát Istennel találkozunk. Isten jóságában, irgalmasságában, rossz elleni harcában olyan közel áll hozzánk, mint amennyire maga Jézus áll közel hozzánk. Jézusban, aki született, meghalt és feltámadt, megismerhetjük Őt.

Krisztus misztériumának Mária részese volt; „akit az isteni kegyelem a Fiú után az angyalok és emberek fölé magasztalt, mint Isten szentséges anyját” (LG 66). Ha ennek a mélyreható megállapításnak a világát meg akarjuk sejteni, fontos lehet tudatosítani az anya és gyermek közötti kapcsolatot. A gyermek az anya életén – mosolyában – fedezi fel a világot, amely befogadta, s ebben a tapasztalatban fedezi fel önmagát is. Ezen túl, Mária volt, aki bevezette Jézust a Szövetség mélységeinek megértésébe. Mária a zsidó vallás ígéreteiből élt, erről tanúskodnak szavai; amit Isten Ábrahámnak és utódainak tett. Mária újra bizonyosságot tesz Isten irgal-

mas hatalmáról, aki letaszítja a hatalmasokat, s fölemeli az alázatosakat. Mária hite az egész embert érinti, az egész életet felöleli. Isten Igéje, aki Móriában testet ölt az egész személy döntését igényli. Az egész emberi természet ad helyet a megtestesülés számára. Ha Mária hitébe a legkisebb fenntartás vegyült volna, a születendő Gyermekek nem vehette volna birtokba az egész emberi életet. Mária Istenszülei helye kiemeli Jézus Krisztus emberségének valóságát, akiért maga Isten jött el, hogy megváltsa.

Ez az ünnep mindannyiunk reményét alapozza meg. Az Isten Jézusban egészen mellettünk áll, Mária pedig egészen szívébe zárta Isten bennünket megmentő Igéjét. Az újév első napján, a polgári év kezdetén szükségünk van erre a hatalmas vigasztalásra és erősítésre, hiszen látjuk, hogy mennyi rossz, megoldatlanság árnykolja be az életünket. Ezekkel sokat küzdünk, anélkül, hogy döntő fordulatot értünk volna el, vagy reményünk lenne erre. Az emberiség, a béke, a szeretet, az áldozatkétség és az alázat, amely Mária, az Istenszülei ünnepén előtérbe kerül, és az új esztendő boldogságának a titkát jelenti számunkra.

Visszatapsolták a Fülöp kurzust

A nagy sikerre való tekintettel újra megszervezte a simontornyai plébániára Bodor Kornél atya a Fülöp kurzust. Most tizenheten vettek részt a lélekújító lelkigyakorlaton.

Szent András napi búcsú

Szent András napi búcsút tartottak Szajkon. Az ünnepi szentmise főcelebránsa Mayer Mihály megyéspüspök volt, aki szentmise után megáldotta az újonnan felállított Szűz Mária szobrot is.

Vallási Turizmus a XXI. században

Kétnapos vallási turisztikai konferenciát szervezett a Pécsi Püspökség november utolsó napjaiban. A találkozóra azok a cégek, szaklapok kaptak meghívást, amelyek érintve vannak a zarándok turizmus szervezésében, lebonyolításában, vagy a különböző turisztikai célpontok ismertetésében. Közel negyven résztvevő tartotta fontosnak, hogy találkozzanak, tapasztalatot cseréljenek egymással.

A konferencia első napján az egyházmegye néhány kiemelt turisztikai célpontja került bemutatásra, mint például

Mohácson a Szent János Hotel – mely a tervek szerint december végén nyitja meg kapuit –, a Fogadalmi Templom, majd továbbhaladva Babarcon a Püspöki Pincészet egyik csodálatos épülete, valamint a szálláshelyül is szolgáló máriagyűdi Domus Mariae Zarándokház, mely a kegytemplommal egybeépült kolostorépület. Az egész napos kirándulás a helyszíni szemlén túl alkalmat adott az egyházmegye 1000 éves múltjának rövid feltárására, megismertetésére.

A konferencia második napja siklói kirándulással

indult, ahol vendégeink megtekintették a volt ferences templom XIV. századi, épen maradt freskóit, valamint a Turonyban található Árpád-kori református templomot. Ezt követően Pécsen a Püspöki Palota konferencia termében folytatódott a szakmai tanácskozás, előadásokkal és fórummal. A tanácskozás levezető elnöke és egyben első előadója Ifju György idegenforgalmi szakértő volt. Előadásában a hívő embert, mint turistát, mint zarándokot és mint zarándokturistát elemezte, valamint választ keresett arra is, hogy milyen evangelizációs lehetőségeket rejt a turizmus. A felszólalás kiindulópontja a hívő ember meghatározása volt. A hívő ember az, aki hitét nem kitűzőként használja, hanem magatartásformájáról ismerszik meg, hisz nem elég megvallani, hanem

élni kell a hitet. A zarándokturista meghatározásánál Ifju György arról beszélt, aki egy-egy utazás alkalmával, válásos megmozduláson, zarándoklaton igényli a hit kegyelmét és gyakorlását, de szeretné látni, megélni, megismerni az adott országból, tájból, településből a más jellegű értékeket is. Az evangelizáció lehetőségeiről szólva említette a „lelki salaktalanítás” jelentőségét, melyhez csend, nyugalom, elmélkedés szükséges. Erre számos kolostor, lelkigyakorlatos ház kínál megfelelő helyszínt és alkalmat. Evangelizáció az is, ha a mások lelkiségére gondolunk, és emberhalászként viselkedünk. Mi is adhatunk jó szót, biztosíthatunk lelki töltekezéshez szükséges hátteret, bemutathatjuk értékeinket (templomainkat, kolosto-

rainkat, kápolnáinkat), szervezhetünk zenés áhítatokat stb.

Eckert Józsefné a Pécsi Egyházmegye Rendezvény-szervező és Programirodájának vezetője elmondta, hogy az egyházmegye 1991 óta foglalkozik idegenforgalommal, zarándokutak szervezésével. Kis csapat kezdte meg az építkezést, először kisebb helyi utazásokkal, a székes-egyház bemutatásával, majd az évek során nőtte ki magát egy jól működő, kül- és belföldi zarándoklatokat egyaránt szervező irodává. Az utazások szervezésén túl, folyamatosan dolgoznak azon, hogy ezer éves egyházmegyénk értékeit méltó módon mutassák be. Erre példa a különféle programok szervezése, az ősi kegyhelyek felkarolása, régi hagyományok életre hívása.

A vallási turizmus konferencia előadója volt még Korpics Márta a Pécsi Tudományegyetem szakrális turizmussal foglalkozó oktatója, aki „Zarándok vagy turista” címmel a különbségeket és hasonlóságokat elemezte az utazás két létmódja között, valamint Darnai József Ágoston mohácsi káplán. Káplán úr a nemzetiségekről, nemzetiségi pasztorációról és ennek a hétköznapi gyakorlatban való megjelenéséről, ápolásáról beszélt.

A XXI. századi vallási turizmussal foglalkozó konferencia lezárultával elmondható, hogy közös utat építünk, közös utat járunk, melyen hívő vagy hitetlen emberként, de Isten művét kívánjuk megismerni, amit emberi kéz épített, ápol, őriz és továbbad.

Fazekas Orsolya

Szentföldi mozaik

„Örvendeztem, amikor azt mondták nekem: az Úr házába megyünk! És lábunk már itt áll udvaraidban, Jeruzsálem!” Zsolt 122, 1-2

Életemben másodszor döntöttem úgy, hogy felkeresem Jézus életének színhelyeit. A Bibliát kezében tartó hívőknek ez az utazás megadja azt, hogy lássa a könyv realitását. Adózhat tisztelettel más kultúrák szellemi, tárgyi emlékeinek.

Izgatottan vártam november 7-ét, miután már pár

napja alig aludtam – de az esti beszélgetésekből kiderült, hogy más sem túl sokat – amikor repülőre szálltunk Budapest-Ferihegyen. Első napunkon, gépünk a Ben Gurion nemzetközi repülőtéren ért földet, Tel Avivban. Majd Ha'on paradicsomi szálláshelyünkre utaztunk. Hogy hálát adjunk a megérkezésért, szentmisén vettünk

részt tábori körülmények között. Vacsora, majd séta következett a kellemes nyári estén.

Számomra ez az út újabb élményeket jelentett, ezen kívül volt tanulmányi célja is: a Katolikus Egyetemen végzős történész vagyok, ezért feladatul kaptam, hogy próbáljak olyan emberekkel beszélgetni az arab-izraeli konfliktusról, akik abban részt vettek. Bár tudom, nem szívesen beszélnek a borzalmakról. Egyik kedves tanárom és társaim felkértek egy rövid élménybeszámoló tartására is. Nem utolsó sorban pedig felkészülés része volt a Pécsi Egyházmegye 2009-es millenniumára.

Második napunk első útja a Kármel-re vezetett. Maga az elnevezés Isten szőlőskertjét jelenti, a mai napig világszerte híres borvidék. Megismer-tük Izrael 7 szent növényét, kicsit beleshettünk a drúz falvak életébe, és hallottunk Illés próféta életéről.

A hegyet még ezer barlang helyének is nevezik, ahol Illés próféta is bujdosott és ahol Isten segítségével legyőzte a Baal papokat. 1 Kir 18,36-40

Ezután leutaztunk a tengerpartra, Haifa kikötőjéhez, megtekintettük a Bahai vallás központját, a virágokban elmondott igazságok kertjét. Felmentünk a Stella Maris kolostorba, Illés barlangjához, ahol e napi szentmisénk volt. Caesarea római kori erődjében és romvárosában fejeztük be napunkat, ahol Heródes király háromszintes palotájáról hallottunk. A legutóbb kemencében sült pizzámat ismét ott kellett hagynom.

A következő napon mindenki igyekezett korán felkelni és gyönyörködni a Genezareti-tó – Kinneret-nek is nevezik – vízében visszatükröződő felkelő napban. Kora reggel kihajóztunk erre a tóra, ahogy Jézus is többször tette. A felcsendülő magyar Himnusz hangjai után – közben felhúzták nemzeti trikolor zászlónkat is az árbocra – Püspök atya tanított minket: felidézte a helyhez kötődő evangéliumi részleteket: Simon meghívását: „*emberek halászává leszel*” Lk 5,10, a vízenjárás történetét: „*Bízzatok! Én vagyok, ne féljete!*” Mk 6,50, a vihar lecsendesítését Mt 8, 23-27 és Jézus feltámadása utáni megjelenését Jn 21. Innét a Nyolc Boldogság hegyére látogattunk, ahol Jézus tanította a népet. Gyermekkorom freskója lebegett szemem előtt: az emberekkel együtt én is ott ültem – jelképesen – és szolgáltam Jézus lábainál. A kafarnaumi zsinagógához vitt zarándoklatunk, ahol Jézus megígérte az Oltáriszentséget és ahol az itt lakók hitetlensége miatt a zsinagóga pusztulását is előre jelezte. A zsinagóga mellett van Péter anyósának háza, mely fölé egy új templom épült. Püspök atya arról beszélt az itt bemutatott szentmisén – a reggeli gondolatmenetet folytatva – hogy ne kételkedjünk Jézus tanításában. Buzdított minket a hiteles keresztény életre, és a Jézussal való találkozásra. Idegenvezetőnk, Páll Tibor megrendelte ebédünket En Gev egyik éttermében, stílusosan Szent Péter halat. Ezután már kötelező volt héberül köszönni neki: a tányér alatti alátét ugyanis többnyelvű szöszedet volt. Jó teli hassal Jórám, sofőrünk felvezette a buszt a lélekveszejtő szakadékokkal határolt, keskeny

úton a Golan fennsíkra. Ez az 1967-ben elfoglalt terület, ahonnét az egész országot ellenőrizni lehet, és minden itthon maradtoknak az első kérdésében benne van, mint az a hely, ahol lőnek. Megnyugtató gyanánt: az ott felejtett harckocsik és fegyverek rozsdásodnak. Ismét leereszkedtünk a Jordán gázlójához, ahol egykor Máté is szedte a vámot. Következő „kiképzési” célunk a Péter primátusa templom volt Jézus asztalával, majd Tabgha, a csodálatos kenyér-és halszaporítás csodájának temploma. Mivel esteledett – szerencsénkre – az Arbel teljes katonai feltérképezése és a sziklamászás elmaradt, de azért a Magdala mellett levő beduin településről láthattuk barlangrendszert.

A szombatot, negyedik napunkat a Yardenit-ben kezdtük Jézus megkeresztelésének emlékhelyén. Éppen láthattunk olyan egyházi csoportosuláshoz tartozó embereket, akik felnőttként keresztelkedtek meg, bemerítéssel. Ahogy már megszoktuk, mindig volt egy hegy programunkban, ahol kicsivel jobban megtapasztalhattuk Isten közelségét. Ez esetben a Tábor-hegyére, a megdicsőülés helyére taxiztunk fel. Jó volt előásni angol nyelvtudásomat, mikor egy palesztin emberrel beszélgettem. A szabadtéri szentmisén Délvidékről jött papunk, Konc Tibor atya osztotta meg velünk a Szentföldön megtapasztalt élményeit, érzéseit. Zárszava nagyon is találó volt: „*Jó nekünk itt lennünk*” Innen Názáretbe utaztunk, az Angyali üdvözlés templomába, ahol Gábor angyal köszöntötte Máriát. Öröm volt, hogy Szent József templomába is bemehettünk: megtekintettük azt a helyet, ahol a szent család élt évekig. Kána volt következő állomásunk, ahol Jézus első csodájával megmutatta Isteni hatalmát: egy menyegzőn a vizet borrá változtatta. Éppen a templomban fogadott örök hűséget öt jegyespár. Futólag szempillantást vetettünk az ott született Szent Bertalan apostol emlékkápolnijára is.

Az esték remek hangulatban teltek, a terülj, terülj asztalka izraeli büfé módra nagyon tetszett mindenkinek, és az asztaltársaságról még sokat írhatnék... Ha valakit álmatlanság gyötört, vagy sétálni volt kedve, esetleg lelki

beszélgetést akart folytatni, maga a béke szigete volt a tó partja.

Vasárnap előírás volt a fürdőruha és a törölköző, ép-púgy az útlevel is, és felpakolva irány Jeruzsálem. Először a Harod patak forrásához sétáltunk, ahol Gedeon toborozta harcosait a midiánitákkal vívott ütközethez. A harcosok itt vettek rituális fürdőt. Ennek a helynek közelében táborozott II. András magyar királyunk hada is egy keresztes hadjárat során. Aki egy kicsit ismeri a bibliai történeteket, Gilboa hegyéről és forrásáról Saul halála juthat az eszébe. Ennek a hegynek a lábánál, egy paradicsomi helyen, Sahne üdülőfaluban – úgy tartják az ott lakók, hogy valóban az Éden – megmártóztunk a meleg tóban. Dél felé vitt az utunk, a Júdeai sivatagon át. Elhaladtunk Jerikó, a világ legősibb, akkor fallal körülvett városa mellett – történészként már nagyon vágyom arra, hogy egyszer be is engednek minket. Majd szemünk elé tárult Jeruzsálem, a hegyre épült város. Most is megdobogtatta szívemet. Miután gyönyörködtünk a Scopus hegyről a kilátásban, Betlehembe, Jézus születésének helyére utaztunk. A Születés Bazilikájának barlangjában kifejeztük „hódolatunkat” annál a csillagnál, amely Jézus születésének helyét jelöli. *Mt 2,2.* Megtekintettük a katolikus Szent Katalin templomot, és azt a barlangrendszert, ahol Szent Jeromos lefordította a Szentírást. Szentmisénk a következő helyszínen, a Pásztorok mezején volt. Kissé könnyes szemmel énekeltem zarándok testvéreimmel a szebbnél szebb karácsonyi énekeket. Püspök atyát is áthatotta a hangulat: prédikációjában említette, hogy itt valahogy összeszedettebben, együtt van a társaság és erősebben, szívből jövőbben cseng az énekünk. Itt mindenki a pásztorok egyszerűségével járul a kicsi Jézust imádni. Innen csepergő esőben jeruzsálemi szállásunkra indultunk.

Hatodik napunkat Jeruzsálem óvárosában töltöttük. Csodálatos dolog volt, hogy hosszú idő után először fel-mehettünk a Templomhegyre, ahol már csak egy oszlop-sor emlékeztet a régi salamoni templomra. Eddig csak távolról csodálhattuk meg az egykori Morijja sziklája fölé épült Sziklamecsetet – Ábrahámnak itt kellett volna feláldoznia fiát, és ahol ment Mohamed próféta a mennybe emelkedett – és az El-Aqsa mecsetet, most közvetlen közletről. Minden napnak megvolt számomra a csúcspontja: ezen a napon a Via Dolorosa, ahol zarándok társaimmal együtt imádkozhattam-énekelhettem a kereszttut. Megtapasztalhattam a bámész és gúnyolódó tömeget, mert gyakorlatilag ez egy hatalmas arab kereskedők által szegélyezett szűk sikátor. Jézust is itt vezették végig a világ szegényeként. Aztán egy hosszabb sorban állás után le-térdelhettem Krisztus sírja előtt. Ahogy Jézus Jánosra bízta édesanyját, úgy itt jelképesen tesóra és örökbefogadó apukára leltem. A Sion-hegyre sétáltunk Mária Elszen-derülésének templomába. Az altemplom magyar oltáránál pedig elénekeltük ősi himnuszunkat: a Boldogasszony Anyánk-at, melyet egy márványtábla örökít meg. Innét abba a templomba mentünk, ahol megemlékeznek arról, hogy Péter félelmében kijelentette: „nem ismerem ezt az

embert” *Mt 26,72.* A kakas kukorékolásakor eszébe jutott, hogy ezt Jézus az utolsó vacsorán megjövendőlte. Ebben a templomban Jézus áldozata minket is az iránta való hű-ségre emlékeztetett. Még sétáltunk az Alsóvárosban, vé-gígmentünk a város egyik feltárt, középső szintjén, a Sira-tófalnál – mely a jeruzsálemi templom megmaradt nyu-gati fala – az esti fényben rácsodálkoztunk az imádkozó emberekre.

Keddi napunkat Kelet-Jeruzsálemben, az Olajfák he-gyén kezdtünk, a Minden Nemzetek templomában, meg-néztük a Szenvedés szikláját. Az Olajfák hegyének tövé-ben van egy barlang, ahol Jézus és tanítványai sokszor éjszakáztak és imádkoztak, a Getszemáni kert barlangja. Majd megnéztük a görög-kelet Mária templomot, ahol éppen egy szép liturgiát láthattunk. Ezután abba a temp-lomba mentünk, ahol Jézus a Mi Atyánk-ot tanította meg tanítványainak. A Dominus Flevit templom melletti sza-badtéri oltárnál ünnepeltük szentmisénket, ott, ahol Jézus megsiratta a várost. Kemény városi kiképzésünk része-ként Júdás fájánál pihentünk meg. Az Utolsó Vacsora ter-mében hallhattunk megint arról, hogy Jézus nekünk aján-dékozta magát a kenyér és a bor színében. Végül tisztele-tünket tettük Dávid sírjánál. Délután a Yad Vashem Em-lékparkot jártuk körbe, adózva a holokauszt áldozatainak emlékének, ezután pedig az Izrael Múzeum kupolája alatt, a Könyv Szentélyében nézhettük meg a Qumráni teker-cseket. És még most sem fáradtunk el eléggé: a Knes szet és szomszédságában a Menóra koronázta napunkat. De voltak közöttünk olyanok is, akik aznap éjszakai menete-lésre is vállalkoztak.

Nyolcadik napunkon a Holt-tenger vidékére kirándul-tunk: bejártuk azt a helyet, ahol az esszénusok laktak és Keresztelő Szent János nevelkedett, Qumrán-ba, ahol a Szentírás legősibb, pergamenre írott sorait találta meg egy beduin pásztorfiú. Sétát tettünk a Masszában, amely a zsidó nép szabadságának jelképe: Kr.u. 70-ben a rómaiak (Titus császár) leverték a lázadást, de ez az erőd még 3 évig ellenállt, harcosai inkább vállalták a halált, mintsem feladták volna magukat. Egy csodálatos szentmisénk volt a szamariai sivatagban, annak a helynek közelében, ahol Jézust megkísértette a sátán, ahol az oltárt is magunk rak-tuk össze terméskövekből. Jó volt a gonosz ellenében Isten mellett hitvallást tenni. Nem hiányozhattak picit be-duinjaink sem: szinte díszletként közénk „csacsiztak”. Ezután már kötelező volt a buszig csacsival menni. Aztán jöhetett a felhőtlen, boldog lubickolás a 27%-os sóoldat-ban, Ein Boqeq nyaralóhelyén. Itt nem az elmerülés oko-zott gondot, hanem sodródás közben elkerülhetetlen volt az ütközés - fék híján.

Így következett el az utolsó nap, az utolsó reggeli csip-keledések és asztaltársaság, az utolsó kávézás ezen a he-lyen. Ein Karembe indultunk, ahol megtekintettük Ke-resztelő Szent János születésének helyét a Benedictus táb-lakkal – Zakariás próféta szavai *Lk 1,68-79.* Utolsó szent-mise Mária és Erzsébet találkozásának templomában volt, mely eseményről Keresztes atya remek képet adott bib-

likus vonatkozásokkal. E templom mellett találhatóak a Magnificat táblák – Lk 1,46-55. Tel-Aviv felé elhaladtunk Emmaus mellett: itt ismerték fel az Urat tanítványai a kenyértörésben. Tel-Avivban töltöttünk még néhány órát, sétáltunk a piacon, teleettük magunkat Falafel-lel és irány a reptér. Még néhány pillantás a modern városra, Tel-Avivra, könnyes búcsú a pálmafáktól és irányt vett repülőgépünk Budapestre.

Kedves olvasó, aki e sorokat elolvasta, remélem megérezte valamit abból a csodából, amit talán úgy fogalmazhatok meg: itt hangosabb az ima, a lélek, a szív és a hit. Szeretném, ha mihamarabb részese lehetne ezen élményeknek. Hevenu shalom alechem – A béke legyen teveled.

Szabó Gyöngyi
hittanár, tanító Sellye

Segítő kezek

Kajtárné Tiborcz Mária

November 18-án szentmise keretében ünnepelte meg alapításának 10 éves jubileumát a Tamási Caritas. Az ünnepelés tovább folytatódott a misét követően a helyi Művelődési Házban, ahol számot vetettek az elmúlt évtized munkájával.

„Egy ember életében is igen meghatározó idő a 10 év, hát még egy közösség életében – mondta Fellingner Károlyné Irénke, aki a Caritas csoportot 2000-től vezeti, – mikor felidézünk mi mindent tettünk az idők folyamán.”

A csoportot 1997-ben Horváth Imre és Petz József atyák alapították azzal a céllal, hogy a tamási szegényeken segítsenek nem csak imádsággal, hanem kézzelfogható tettekkel is.

A csoport akkor 10 fővel indult. „Most sem vagyunk sokkal többen, jelenleg 15 fő a taglétszámunk”, folytatja tovább beszélgetésünket Irénke. „Tagjaink a következők: Balázs Jenőné Rózsa, Barkóczy Jánosné Jucika, Ábel Klára, Nagy Csabáné Erzs, Szabó Jánosné Erzs, Szabó Istvánné Rózsa, Pech Mátyásné Aranka, Dr. Teszler Jánosné Irma, Varga Dezsőné Rózsika, Rizner Józsefné Mónika néni Vincellér Istvánné Mária, Pizskerné Mézes Lujza, Pizsker János. Az idén váltunk ki a Pécsi Caritasból, és váltunk egyesületté, hogy pályázni tudjunk. Kétszer nyertünk pályázaton, amiből épületet vásároltunk, amit szerényen berendeztünk. Minden hónap utolsó csütörtökén ingyen biztosítunk ruhát a rászorulóknak. A többi csütörtökön pedig pár száz forintért vihetők el a szükséges ruhane-

műk. Minden hónapban részt veszünk a plébánia életében is, mint például templomtakarítás, különböző rendezvényekre süteményt sütünk. A közös lelki életünket a havi Szentségimádás erősíti, és minden szombaton együtt veszünk részt a szentmisén. Csoport-megerősítő programunk keretében minden évben elzarándokolunk egy kegyhelyre, idén Máriaremetén voltunk. Évente 3 nagy ünnepséget szervezünk. Egy jótékonyági bált, aminek bevételét adományozásra fordítjuk. Szent Miklós püspök emléknapiján – az iskola igazgatókkal előzetesen egyeztetve, – 50-60 pár új cipőt vásárolt egyesületünk, és a szegény gyerekek között kiosztjuk.”

Beszélgetésünket könnyűek, sóhajok, majd csend szakítja félbe. Halkan és lassan folytatódik tovább beszélgetésünk, könnyeinkkel küszködve.

„Idén még több lett a rászoruló, ezért korlátozni kellett, kinek adhatunk kiscipőket. Csak az alsó tagozatos gyermekek számára tudunk biztosítani új cipőt. Többet nem tudtunk felvállalni. A gyerekek nagyon örülnek az új cipőnek. Némelyik le sem veti azonnal, a lábán hagyja. A csillogó szemek, hálás tekintetek mindenki szeméből könnyeket csalnak ki.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy egyházközségünk egyedülálló és nyugdíjas tagjai ne karácsonyozzanak egyedül. Ezért minden évben idősebb testvéreinknek szervezünk közös karácsonyt, amire természetesen a város egyedül élő lakóit is szeretettel fogadjuk. Egy tál meleg étellel

tudjuk őket megkínálni. Az idősek otthonát is meglátogatjuk ilyenkor, egy kis műsort adunk elő, hogy Őket is boldoggá tegyük.

A városban egyre többen ajánlják fel nem csak kétévesi segítségüket, hanem adományait is. A Tamási Önkormányzattól minden évben 50000 forintot kapunk. Továbbá egy képviselő testületi tag lemondott egész éves honoráriumáról

a Caritas javára. Volt példa rá, „csak úgy” kaptunk 10000,-Ft-ot, azt kérve, tegyük jó helyre, valamint hagyatékot is kaptunk már. Szent Erzsébet nem hagy magunkra minket!

Mivel idén jubiláltunk, jobban a figyelem középpontjába kerültünk. Fiatalok jelentkeztek, szívesen részt vennének munkánkban. Nagy örömmel fogadjuk a fiatalok segítségét, hisz tagjaink főként nyugdíjas kort elért tagokat foglal magában.

Hisszük, hogy Isten gondviselő szeretete és Szent Erzsébet közbenjárása tovább segíti munkánkat.”

Isten dicsősége a mennyben és a földön

Bognár Attila

„Ha az ünnep elérkezik az életedben, akkor ünnepelj egészen! ...Tisztálkodjál belülről és kívülről. Felejs el mindent, ami a köznapok szertartása és feladata. Az ünnepet nemcsak a naptárban írják piros betűkkel. Nézd a régieket, milyen áhítatosan, milyen feltétlenül, milyen körülményesen, mennyi vad örömmel ünnepeltek! Az ünnep a különbözőség. Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás. Az ünnep legyen ünnepies. ... mindenk föltött legyen benne valami a régi rendtartásból, a hetedik napból, a megszakításból, a teljes kikapcsolásból, legyen benne áhítat és föltétlenség. Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme. Készülj föl rá testben és lélekben. S nemcsak a naptárnak van piros betűs napja. Az élet elhoz másféle, láthatatlan ünnepeket is. Ilyenkor felejs el mindent, figyelj az ünnepre.” – írja Márai Sándor.

„Gyermek született nekünk, fiú adatott nekünk... Ez lesz az ő neve: Csodálatos tanácsadó, erős Isten,... Béke fejedelme.” (Iz 9,5) Izaiás szavai az Üdvözítő e világra jövetelét hirdetik. Ez a nagy ígéret Betlehemben teljesedett be. Kétezer éve a keresztények nemzedékről nemzedékre mély megindultsággal és örömteli hálával ejtették ki Betlehem nevét. Mint a pásztorok és a napkeleti bölcsek, mi is eljöttünk, hogy megtaláljuk a Gyermeket „pólyába takarva és jászolba fektetve” (Lk 2,12). Ebben a Gyermekben, a Fiúban, aki nekünk adatott, nyugalmat találunk a lelkünknek, és megtaláljuk a soha el nem fogyó kenyeret, az eucharisztikus Kenyeret, amit ez a város a nevével is hirdet, hiszen a Beth-lehem azt jelenti: Kenyérháza! Isten rejtőzik a Kisdedben; az istenség rejtőzik az Élet Kenyerében. Imádlak áhítattal, rejtőző Istenség! Ki e színek alatt valóban itt rejtőző! Az isteni önátadás nagy misztériuma, megváltásunk műve, mely a gyöngé-

ségben valósul meg, nem könnyű igazság. Az Üdvözítő éjszaka, a betlehemi barlang sötétjében, csöndjében, szegénységében született. „A nép, amely sötétben járt, nagy fényességet látott, a halál árnyékában ülőknek világosság támadt” – hirdeti Izaiás (9,1). Jézus bölcsője mindig a kereszt árnyékában van. A betlehemi születés csöndje és szegénysége egy valóságot alkot a Kálvária fájdalmaival, sötétjével és halálával. A bölcső és a kereszt

a megváltó szeretetnek egy és ugyanazon misztériuma; a test, amit Mária jászolba fektetett, azonos a keresztben fölládozott testtel. Karácsony titka nem csak hogy összekapcsolódik Urunk feltámadásának hitbéli örömmel, hanem egyszerűen nélküle értelmezhetetlen a Megtestesülés. Örömmünk, azért ilyen határtalan, mert tudjuk, a betlehemi Gyermek, nem csak egy gügyögő csöppség, hanem a magasságbeli Isten Fia, a várva-várt Messiás, akinek a neve Emmanuel, Velünk az Isten! Izaiás próféta szavaiban furcsa néven nevezi a születendő Gyermeket, azt mondja róla: „a Csodálatos tanácsadó, az erős Isten és

a Béke Fejedelme” Milyen az a hatalom, amelyre maga Jézus hivatkozik, amikor mondja: „Nekem adatott minden hatalom a mennyben és a földön”? (Mt 28,18) Krisztus országa „nem evilágból való” (Jn 18,36). Az ő országa nem az erő, a gazdagság és a hódítás fitogtatása, melyek látszólag vezérlik az emberi történelmet. Ellenkezőleg, a Gonoszt legyőző hatalomról, a bűn és halál fölötti végleges győzelemről van szó. A teremtményekben lévő istenkép torzulásait gyógyító hatalom ez. Krisztus hatalma átformálja gyenge természetünket, és a Szentlélek kegyelmével alkalmassá tesz arra, hogy Istennel közösségben, egymással békességben éljünk. „Akik befogadták őt, azoknak megadta hatalmat arra, hogy Isten fiaivá legyenek” (Jn 1,12). Ez Betlehem üzenete ma és mindig. Ez az rendkívüli ajándék, amit a Béke Fejedelme kétezer éve elhozott a világnak.

Visszatekintünk egy kétezer évvel ezelőtti eseményre, de lélekben átme- ket ünnepünk, de magunkhoz öle- lünk mindenkit. A betlehemi Gyermek születése bátrakká tesz minket, mert a bátorságunkat nem magunknak tulajdonítjuk, hanem Istennek. Az égiek kórusával együtt énekeljünk „új éneket” (Zsolt 96,1). „Dicsőség a magasságban Istennek és a Földön békesség a jóakarátú embereknek” (Lk 2,14). Ő, betlehemi Kisded, Mária fia és Istennek Fia, minden időnek ura és a béke fejedelme, aki ugyanaz vagy „tegnap, ma és mindörökké” (Zsid 13,8): miközben haladunk előre, egyéni és közösségi zarándok utunkon, arra kérünk, gyógyítsd meg sebeinket, erősítsd lépteinket, nyisd meg szívünket és lelkünket „a mi Istenünk irgalmassága” előtt, amivel „meglátogat minket a magasságból felkelő.” (Lk 1,78).

Az Úr örömeiben élünk

Garadnay Balázs

Jézus 3 x 14 személyt említő nemzetségtáblája (Mt 1,1-17) nemcsak történelmi bizonyosságot akar nyújtani nekünk Jézus történetiségéről, hanem azt is jelzi, hogy Isten kiszámítható, precíz, pontos – és akkor adja ajándékát, amikor az a legmegfelelőbb számunkra.

Nemcsak Jézus, hanem mi is egy ilyen tudatosan megszerkesztett és kiegyensúlyozott világba érkezünk, és Isten gondviselő jósága figyel ránk. Advent 3. Vasárnapjának örvendezése már tudunkra adja: az Úr közel van! Talán nemcsak a naptári napok száma csökkent le, hanem lélekben is közel kerültünk Hozzá.

Örömünk oka: az Úr közelsége. Célja pedig: hogy eredményt hozzon bennünk az Úr közelsége – hogy életünk legyen, hogy Isten élete jelen legyen bennünk.

Azért örüljünk tehát, hogy egyre jobb határfokkal éljük krisztusi életünket. Godó Mihály jezsuita atya eltöltött egy évtizedet Ceausescu hírhedt börtönében. Azért, hogy a magánzárka és a sok kegyetlenség meg ne törje, előírta magának, hogy naponta egy órát fog nevetni. Amikor az örök meghallották, úgy gondolták, megbolondult. Pedig az Életnek nyitott teret.

Isten öröme teremtett minket, s ha a külső körülményeket tönkre is teszük számunkra, a belsőhöz nem szükség-szerű, hogy hozzáférjenek. Hogy bennünk mi lakik, az tőlünk függ, illetve attól, miként élünk a kegyelemmel. Ha mi döntöttünk, és kitartunk Őmellette, akkor az Ő élete van mibennünk. Bármilyen történésekkel a nap folyamán, „mi Benne élünk, mozgunk és vagyunk”, ezért ami velünk történik az Vele is történik, s Ő előbb fogja fel a történést, mint mi.

Ezért az Úrral egyeztetve kell az eseményekről állást foglalni: Uram, most kitoltak velünk – mit akarsz, hogy válaszoljak? Érdemes visszavágni? Te ezt tennéd? Uram, úgy érzem,

megsértettek... pontosabban Téged megsértettek, most legyen durcás? Valami nagyon rosszul esett, most félrevonulhatok, dühönghetek, bosszút forralhatok, hogy megismerje, mit tett velem??

Ezek az önmérgező, önpusztító cselekvéseink. Ezek képesek kikököntetni az Istennel való harmonikus egy-ségből. A Vele való közösségem inkább arra hangol, hogy:

1. *Ne hagyjam, hogy elvegyék a jókedve-met!*

2. *Ne higgyem, hogy a rossz híreknek hatalmuk volna Isten ajándékozó jósága felett!*

3. *Őrizzem hangulatomat az abszolút magassághoz hangolva, hogy semmi ne tudjon lehangolni, áthangolni, átfesteni!*

4. *Őrizzem a kiegyensúlyozottságomat, hogy fel ne billenjek, stabil maradjak a megismert jóban!*

5. *Tudjam, mit gondol rólam az Isten: keressem, mi a szándéka, és legyen biztos abban, hogy Istennek személyes terve van velem.*

6. *Éljek abból a reményből, ami minden mást megelőzően, és minden másón túlmutatóan teret nyitott számomra - és megajándékoz a tisztánlátás adományá-
val.*

Nézzük az apostolok pünkösd-i magatartását: olyan öröm tölti be szívüket, hogy a kívülről félreértik, azt hiszik, részegek. Meg lehet „ittasodni” Isten jelenlététől, ajándékaitól! Azaz: Isten olyan mértékben jár át, hogy átítatja lényedet Önmagával. Ezt nem lehet elképzelni, csak kipróbálni. Akinek nem volt módja ilyen mélységben Istennek ajándékozni magát, az is érzi, hogy erre vágyik, és szeretne föléje emelkedni a világ törpeségeinek. A vágy helyes, de a kivitelezésbe sokszor hiba csúszik: a lélek emelkedettsége helyett a pszichés világ röpülésére vállalkoznak a vakmerő kalandorok – és keserűen megtapasztalják, hogy mégse erre vágyódtak.

Amit Isten kínál, azt ne akarjuk más

„üzletben” megvásárolni, mert a hamisítványokért drágán megfizetünk, gyakran már itt a földi életben.

- Isten boldogságot kínál, akkor mi ne elégedjünk meg jó poénokkal.
- Isten kiegyensúlyozottságot kínál, akkor mi ne hullámozni akarjunk.
- Isten folyamatos felemelkedést kínál, akkor nekünk le legyen elég a pillanatnyi „röpülés”.
- Isten egységet kínál nekünk Önmagával, rossz csere Őt egy érzéki éjszákára lecserélni.

Akik a világot felszínesen és felelőtlenül élik, azt mondják: Miért ne, hisz egyszer élünk! Én is erre hivatkozom: azért tegyél mindent rendkívül jól, hisz csak egyszer élsz – de örökké! Ne tedd tönkre, ne add el a lelkedet, hiszen amit a gonoszlélek cserébe ígér, azt biztosan nem tudja megadni, mert nincs rá hatalma.

Jézus a földi értékek viszonylagosságára így mutat rá: „Mi haszna van az embernek, ha az egész világot megszerzi is, de lelke kárát vallja? Mit is adhatna az ember cserébe a lelkéért? Eljön ugyanis az Emberfia Atyja dicsőségében, angyalai kíséretében, és megfizet mindenkinek a tettei szerint. (Mt 16,26-27)

Képzeld magadat ezen az ítéleten - azt hallod az Úrtól: Te abból éltél, amit neked adtam. Elvitted másoknak is, rájuk mosolyogtál, vigasztaltad és erősítetted őket – ez volt az Én életem általad, köztetek.

Amikor veled találkoztak az emberek, elhitték, hogy veled vagyok, mert békét sugároztál magadból; látták rajtad, hogy hited nem porhintés, hanem megélt valóság.

Általad közelebb kerültek Hozzá, segítéssel nekik, hogy jobbak legyenek.

De most állj! Ne ábrándozz tovább, hanem cselekedj! Figyeld arra, hogy amit teszel, annak elemzése, kiértékelése üdvösséged feltétele lesz: örök boldogságodról ma, holnap, és mindennapjaidban dönts.

Szilveszteri hálaadás

Gesztesy András

Szilveszter a visszatekintés, újév az előretekintés nagy lehetősége és ajándéka – csak tudjunk mit kezdeni vele – Isten segítségével.

Ha visszatekintés, akkor hála.

Hála Istennek mindenért!

Hálaadásunkra azonban nem az Istennek van szüksége, hanem nekünk, saját magunknak. Fülünkben visszahangzik az ismert prefáció igéje: „*A te boldogságod teljes a mi dicséretünk nélkül is, mégis megadod, hogy jószágodért hálát adjunk. A mi magasztalásunk nem tesz nagyobbá téged, nekünk azonban üdvösségünkre válik...*”.

Mindenért! Nem csak a mázliért, a szerencsés fordulatokért, hogy megúsztunk néhány veszedelmet, gyógyulásért, szabadulásokért, szereteteink és választottaink sikereiért, néhány szép és kellemes eseményért – ezekért is lehet és kell is hálát adni, de elsősorban hálát adni mindenért kell, így méltó és igazságos, illő és ami a legfontosabb: üdvös, Istenben gazdagító.

Az időért, az esztendőnyi nagy ajándékért. Az idő a mindennapi üdvösség, az Istenben és az emberek iránti jószágban való gazdagodás nagy és a tapasztalat szerint legtöbbünknel ki-

használatlan lehetősége. Megvolt, de vajon mit kezdtünk vele.

Hálát adunk mindenért.

Hogy újra és újra megmeríthettük arcunkat és szívünket az evangélium szabadságában és gazdagságában, világosságában és békéjében és hogy legalább néha még cselekedtünk is annak szellemében.

Hogy Isten kegyelméből, minden gyarlóságunkkal egyetemben, Jézus tanítványai lehettünk.

Hogy vasárnapról vasárnapra magunkhoz vehettük őt az Oltáriszentességben, és így még inkább hozzá tartozhattunk, ebben a nagyon bolond és feje tetejére állított világban.

Hogy újra és újra tartottunk, (tarthatunk volna) szívből jövő, életfordító bűnbánatot, azért mert voltak akiket nem szerettünk, nem szerettünk eléggé, vagy rosszul szerettünk.

Hogy az egyházban roppant gazdagodási lehetőségeink voltak ismeretekben, kapcsolatokban, lelkiekben, szellemiekben, iránymutatásban, sarkallásban, parancsban és tiltásban.

Hogy bármikor az esztendő folyamán imádságban kereshettünk és találtunk vigaszt, békességet, erősítést, és az Istennel való személyes kapcsolat elmélyítését.

Hogy legalább néha a rosszra tudtunk jóval válaszolni.

Hogy drágalátos embertársaink, épp olyanok mint mi magunk, a kiállhatatlanságukkal, idegesítő voltukkal, önzésükkel és bűneikkel kihozták belőlünk a felháborodás mellett a türelmet, a megértést, a békülékenységet. Hogy szívből meg tudtunk bocsátani másoknak és talán mások is nekünk. Hogy voltak erős kísértéseink, amelyekben néha helyt is tudtunk állni Isten segítségével.

Hogy érték bennünket csapások mások részéről, a politikától, természeti jelenségektől és ezekben az eseményekben megmaradhattunk hűségben, ellenségszeretetben, lelki erőben és Istenbe vetett bizalomban. És hogy végül is minden a javukra válik az Istent szeretőknak.

Hogy esetleg, Istenünk nagyobb bizalma jeléül, a meglévőkhöz még kaptunk egy-két újabb keresztet. Magunk és szereteteink betegségét, gondot, aggodalmat, féltést és félelmet.

Mindezeket a mindeneket és minket is továbbteremtő és gondviselő Isten jószágára és bölcsességére bízunk. Ami jó volt, azt erősítse meg bennünk, ami rossz volt, azt fordítsa jóra és belé vetett bizalommal menjünk és szeresünk tovább.

Miért csak karácsonykor?

Gulner János

Karácsony

*Karácsony a földön, karácsony az égben,
Világít a végtelen hó, selymesen, fehéren.
A bársonyos éjben csillagok lobognak,
Úgy muzsikál a harangszó, mint angyali szótat.*

*Karácsonyfák lángja permetez a hóra,
Csodás este, ma született a föld
Meváltója.*

*Kicsiny istállóban, szalmán született meg,
S rá mosolygott a világra az isteni
Gyermek.*

*Mellette a Szent Szűz s Szent József a
drága,
Vigyáznak nagy féltő gonddal a kis
Jézuskára.*

*Szép karácsony este, földre szállt az
Isten*

*Égjen jószág és szeretet az emberi
szívben.*

Karácsonykor valami feltör az emberekből, ami az egész év folyamán rejtve van. Karácsonykor valami a felszínre bátorodik, amit egyébként elzárva tartunk, mintha szégyellnénk miatta magunkat. Ez az ünnep azonban valamit megérint az emberekből, igen, azokban is, akik különben nem sokat tartanak a hitről és az egyháztól. A feldíszített karácsonyfák, mint roskadozó gyümölcsfák állnak a szobában, a csillagszórók szórják ezernyi

csillagukat, a gyermekek szemében a csodálkozás és öröm ragyogása, betölti kicsinyek és nagyok szívét az áldott éj angyalhajas, békés ragyogása és boldogsága. S lett a karácsony, az ajándékozás ünnepe. Sajnos bizonyos mértékben a világban szinte egy ajándék cserévé vált: adjál nekem és én is adok neked. De még e mögött is valami fontos rejlik az ember számára: sóvárgás, valakit megajándékozni, valakinek örömet szerezni, nagylelkűnek lenni, ahogy ezt a szeretet diktálja és akarja. Milyen jó volna, ha nem csak karácsonykor vállalkoznánk bátorodnánk arra, hogy ajándékot adjunk, hanem az év folyamán máskor is. Nem lenne akkor a világ egy kicsit másmilyen? Igen, a családdal, a szomszédokkal, munkatársaink között. Vegyünk bátorságot magunknak a karácsony ajándékozó lelkületét folytatni az egész év folyamán.

Karácsony legyen egész életünk! Hogy karácsonyunknak milyen értéke van. Az nem ma és holnap, hanem a következő héten, a következő évben mutatkozik meg. Igen, mert Jézus nem csupán egy bensőséges, csendes, szent éjszakára lett ember, hanem egész életére, egészen a haláláig- a feltámadásig.

Karácsony nem valami átmeneti pillanat volt Jézus számára, Isten azért fogadja életünket, csalódásainkkal, kétségbeeséseinkkel, sikereinkkel, örömeinkkel, szeretetünkkel. Nem kell elhallgatni sötétségeinket, de a mindennapokban a fényt sem, ami bennünk van. Ezért vagyunk megajándékozottak.

Karácsony

Évről évre valami sajátos remény köt bennünket ehhez az ünnephez. Remény, hogy valami újat hoz számunkra, valamilyen változást jelent életünkben, hogy megajándékozz azzal, ami után úgy sóvárgunk: élet-tartalommal, örömmel és boldogsággal. Ha nem akarjuk, hogy ez a remény egyszerűen elröppöljön – mint már sokszor megtörtént velünk –, úgy el kell gondolkodnunk felette. Karácsony adja meg számunkra sok-sok kérdésünkre a választ, amit életünkben felteszünk; és ez a válasz egyszerű: Isten közeledik Fiában, és azt mondja: Segítek, részt veszek életedben!

A szent karácsony ünnepén kezdjük el kitörni a „mindenki mindenki ellen” szerencsétlen búvköréből. „Én is részt veszek” – ezt kell mondaniuk az ajándékoknak, amelyeket embertársainknak nyújtunk. „Én veled vagyok” – ezt

kell jelentenie minden szónak, minden gesztusnak, amelyet egymással váltunk. „Másként élünk” – ennek kell jelen lennie minden gondolatunkban: többé nem egymás ellen, hanem egymásért: nem saját számíthatásaink szerint, hanem Isten akarata és Jézus példája szerint élni. Ott van csak karácsony, ahol így élnek, mert így és csak így ismétlődik meg az, ami egykor történt. Isten belépett a világba, és Fiával, a karácsony szerzőjével átalakította törekeny világunkat és életünket. A betlehemi gyermek minden ember felé kitarja kicsiny karjait és várja, hogy szívére öleljen bennünket és legyen minden nap karácsony a mi életünkben.

A szent és áldott éjszakán esti csendben:

*Állok a Tejút fátyla alatt,
az illatos nagy csendben,
valami csillagfényvel rokon,
halk imádsággal a szívemben.*

*Forró fejem lehajtom némán,
mintha orvosom elé lépnék,
S hagyom, hogy csendben számlálgassa,
Karácsony éjszakáján hánykodó szívem
vad verését.*

(Hegedűs László)

Gyermekké lett értünk

Molnárné Boda Mária

A buszon hazafelé utazva egy tanárkollégám zötytyent a mögöttem lévő ülésre, s így két megállót együtt tettünk meg. Ő az iskolába tartott nagy szatyrokkal, én a piacról igyekeztem haza, más jellegű szatyrimmal...

Beszélgetni kezdtünk. Vidáman mesélte, hogy hétfőn színházba mennek a gyerekekkel. Gondoltam, biztos valami komoly, mély-lélegzetvételi darabot tekintenek meg. Érdeklődtem: mégis milyen darabról van szó?

Ő amolyan tanár néni arkifejezéssel közölte, hogy az előadás címe: „A fájós fogú vaddisznócska” – vagy valami hasonló. No, ettől mindjárt jobb kedvem lett, s megfeledeztem a mellettem zötykölődő kisebb málhám súlyából fakadó hazabattyogás, még rám váró kellemetlenségeiről. (Bár megjegyzem, már egész bravúrosan tudok bejutni lépcsőházunkba, trükkös mozdulatokkal előbányászva a létező legpraktikátlanabb helyen elhelyezett kulcsomat, ami korábban oly praktikusnak, elérhetőnek tűnt, de ilyenkor...)

Visszatérve a fájós fogú vaddisznócskához, tanár társamnak és jómagam-

nak is igencsak tetszett a cím, s így örömmel számolt be arról, hogyan sikerült „lecsapniuk” erre a remeknek ígérkező színházi előadásra.

Aztán a busz az én megállómhoz ért, s elköszöntem Ilikétől, akivel így sajnos nem folytathattuk a vaddisznócskáról folytatott eszmecserét.

Hazafelé cammogva arra gondoltam, (felnőtt - nem felnőt!) én is olyan szívesen megnézném ezt a mesét! Bizony nem jó dolog, hogy kinőttem a gyerekruhákat, s poros dobozban tengődnek megkopott játékaim régi

házunk pincéjében. Néha jó lenne újra kézbe venni, letörölgetni őket, kisimítani a meggyűrt mackóruhát, újra festeni egy-egy megkopott pillantást a megfakult figura halovány arcoskáján. Újra megölelni, s előhívni a régi arcot, ami immáron a múltba veszett. Talán már hiányzik keze, lába, s a mackó orra is számtalan toldás-foltozás emlékét őrzi, de a hozzájuk fűződő érzések, emlékek nem tűntek el nyomtalanul. Beépültek a felnőtt létbe. Építettek egy lelket. Ilyet vagy olyat. Épet vagy eltorzultat. Alapkövek, melyekre immáron a realitás, a szürke valóság, a hétköznapiak monotonája épült.

Néha jó visszamenni, leásni az alapokhoz. Jó visszatérni egy még kristálytisza, töretlen fényű öntudatlanságba. Néha jó újra játszani, gyerekké lenni, letenni a felelősség terhét, ha csak egy órára is. Ha csak addig is, míg eljártsszák nekünk, – talán pont olyan felnőttek, mint amilyenek magunk is vagyunk – a fájós fogú vaddisznócska történetét.

Amikor erre gondoltam, nyomban az a nyomasztó érzés kerített hatalmába, hogy ha én ezt a vaddisznócskás vágyamat elújságnám némely jól képzett, intelligens ismerősömnök, gyerekesnek titulálnának, s eme magasba törő lelkesedésemet egy elnéző mosollyal cibálnák vissza a Föld nevű bolygó megragadható, értelemmel telített felszíni szférájába. Pedig biztos vagyok benne, hogy ezeknek az embereknek is vannak álmokkal, poros dobozokkal teli pincéi. Csak talán nem merik kinyitni. Nem mernek már soha visszatérni még egy percre sem. Hogy miért? Nem tudom. Talán azért, mert utána nehéz lenne visszajönni a bemocskolt valóságba. Sajnálom őket. Időnként biztosan nagyon szenvedhetnek...

Néha azt is sajnálom, hogy ilyen hihetetlen tempóban „fejlődik” minden. Nő az intelligencia, az ismeret. A világról való tudás. A technika össze-sűríti a dolgokat. Egyetlen aprócska mikrocsipben hatalmas értelem feszül.

Nő a tudás, s ezzel együtt az igényeink is. Lehet, hogy néhány év múlva a piacon, robot nyelven kérem majd az újbургonyát...

Nem tudom, hogy mondják majd „robotul” a fájós fogú vaddisznócskát... Úgyis mindegy, mert már van hangos könyv... Anyu pótolható a lámpaoltásnál... Csak attól tartok, előbb utóbb megjelenik mintegy végtermékként a „hangos sírás” is. Ugyanis kétlem, hogy a hangos könyv, mesélés közben rá-rá mosolyogna az egyre laposabban pislogó szempárocskára, s pusztít adna a homlokára...

Lassan a tornaterem sarkában várakozó nagy is pótolható, hisz a klónozásnak köszönhetően kettő lesz belőle. Így legalább nem kell mindkettőjüknek elviselni a kis unoka szájából felhangzó, a karate edzést követő csatkiáltásokat. Persze nem biztos, hogy mindkét nagy tisztában van azzal, hogy milyen jól tud esni a kimerítő sportolás után egy kis szívószálas üdítő (*amit rendszerint csak az unoka képes kinyitni...*) és egy nagyiféle süti, ami egy jól ismert, virágmintás, fonott szatyorból kerül elő...

Sebaj. Haladunk. Csak nem biztos, hogy mindent törölnünk kellene a memóriából. Félő, hogy a végén nem lesz mire emlékeznünk, hogy a nagy temetése után idegenként tekintünk a fiók hátuljába rejtett karcos dobozokban őrzött, megsárgult, cikcakkos szelű családi fényképekre. S tanácstalanul kérdezzük a homályos alaktól: Mi közöm hozzád?

S ő majd hangtalan feleli: Hát csupán anyyi, hogy én is voltam ám gyerek, s erről felnőttként sem feledkeztem meg. Gyermek arcodban látom arcomat. Ráncaim mögött megláthatod a múltadat, s talán egy kicsit a jövődet is...

Ez van. Én már csak azon izgulok, hogy hétfőn a gyerekek és az őket kísérő tanárok élvezzék, merjék élvezni

a fájós fogú vaddisznócska történetét. Még akkor is, ha nem lesz túl modern, menő a vaddisznó, és nem lövi szét senki fejét. Még akkor is, ha nem képes arra, mint Scobydoo és Harry Potter... Még akkor is, ha nem fröcsög a vér, nincsenek vérfagyasztó jelenetek és nincsenek a másodperc töredéke alatt villogó filmkockák. Még akkor is, ha netán rá lehet jönni, melyik figura, kit ábrázol, és az embernek nem kell azon törni a fejét, hogy a kockafejű mesehős vajon mi a csuda akar lenni...

Bízom a gyerekekben, és nagyon szorítok nekik. Drukkolok, hogy felnőve se felejtsek el, hogy lehet nemes egyszerűséggel is tekinteni a dolgokra, s nem mindenben a rosszat látni, sőt be lehet érni az apró örömmel is. Szorítok nekik.

Ne adjátok fel! Ne hagyjátok magatokat! Nélkületek mi, felnőttek is könnyen elveszhetünk!

Félek, ha Jézus ma akarna eljönni kö-zénk, sokan nem ismernék fel. Főleg, ha nem lenne sem lézer kardja, sem kamerás mobilja. GPS híján biztosan eltévedne a mi agyon bonyolított világunkban... Szerintem sokkal jobban szeretne lélekben a Kis herceggel azonosulni, mint bármelyik népszerű szuperhőssel. Nem tudom.

Szóval a mesék is fejlődnek... A gyerekek meg vissza.

Bízom benne, hogy a régi mesék kiállják a próbát, s valamelyest enyhítenek a sérült kis gyermekvilág fájdalmain. Remélem, Karácsonykor a betlehemi csillag nekünk, felnőtteknek is utat mutat a gyermeki tisztaság felé. Remélem, még képesek vagyunk megtalálni Őt, a bennünk is lakó Gyermeket, lehajolni Hozzá, térdet hajtani kicsinysége, kiszolgáltatottsága előtt. Különbösen soha nem lehet megváltott ez a világ.

Ehhez néha magunknak is gyermekké kell lennünk ott, legbelül...

Karácsonyi népszokások

Regölés

A regölés a téli napforduló ősi, pogánykori szokása. Férfiak jártak házról-házra és bőség, termékenységaróvarázsló rigmusokkal köszöntötték a háziakat. Általában karácsony másnapján, 26-án került rá sor. A néprajz-

van összefüggésben). Különféle népi hangszerekkel (*duda, dob, csengő...*) is kísérték a regölést, a szereplők kifordított báránybőr bundát viseltek. A regösök a házhoz való megérkezéskor a házigazdától engedélyt kérnek, hogy elmondhassák az éneket, ezután beköszöntőt mondanak, majd gyakori a

adománykérés. Állandó szövegrész a refrén: „Haj, regö rejtem, azt is megengedte az a nagyúrsten.”

Betlehemezés

A betlehemezés a magyar paraszti hagyomány egyik legismertebb és legnépszerűbb, többszereplős, dramatikus népszokása a karácsonyi ünnepkörben. Tulajdonképpen pásztorjáték, azt a történetet meséli el, melyben Jézus születésekor a pásztorok vagy a „három királyok” (*a napkeleti bölcsek*) meglátogatják a jászolban, barmok közt fekvő kisdedet és Máriát. A betlehemezők, általában férfiak, legények vagy gyerekek betlehemet visznek magukkal. Ez fából, papírból készült jászol, melyben a szent család figuráit és a jászolban fekvő állatokat ábrázolják. A dramatikus játék részei a bekéredzkedés, a háziak köszöntése, a születéstörténet felolvasása vagy előadása, adománygyűjtés. Állandó szereplők a pásztorok (*külön megemlítendő az öreg pásztor*) és egy angyal, illetve bizonyos vidékeken Heródes. Az erdélyi betlehemes hosszabb terjedelmű misztériumjáték, több szereplővel. Általában megjelenítik Szűz Máriát, Szent Józsefet is.

kutatók a regölés dallam és prozódiai sajátosságaiiban finnugor eredetet mutatnak ki (*a kutatás szerint a sámánénekekkel*

csodaszarvas legenda valamely változatának elmondása, ezután következnek a jókívánságok a háziaknak és az

Betlehemesek

A magyar népi hagyományban Szenteste napján csak a ház körül szabadott dolgozni, a mezőn tilos volt tevékenykedni. Szintén nem volt szabad kölcsönadni, mert ez elvitte a szerencsét. Ezen az éjjelen merítették az ún. aranyos vizet vagy életvizet, melynek egészségvarázsló szerepet tulajdonítottak. Az éjjeli mise alatt a pásztorok egyes vidékeken körbejárták a templomot, és zajkeltéssel (*ostorcsattogatás, kürtölés...*) igyekeztek a gonoszt távol tartani. A mise után a gazdák meg rázták a gyümölcsfákat, hogy bő termés legyen, illetve az állatoknak is különféle mágikus erővel bíró ételeket adtak (*pl. szentelt ostyát, piros almát...*), hogy egészségesek maradjanak.

Diós puszedli

Hozzávalók:

80 darabhoz 250 g vaj, 100 g porcukor, 1 csomag vaníliás cukor, csipetnyi só, 250 g ételkeményítő, 75 g liszt, 30 g kakaópor, 1-1 tk. őrölt fahéj és kardamom, 150 g macadami dió, 1 ek. porcukor

Elkészítés:

A vaját elektromos habverővel krémesre keverjük, majd fokozatosan hozzáadjuk a porcukrot, a vaníliás cukrot, a sót, majd az ételkeményítőt, a lisztet, a kakaót és végül a fűszereket. Az egészet kézzel morzsálódó masszává gyúrjuk.

A süttőt 175 °C fokra felmelegítjük.

1 evőkanálnyi masszát a tenyerünkbe veszünk, belenyomunk 1 szem diót, majd sima golyóvá formázzuk.

A puszedlit sütőpapírral bélelt sütőlapra tesszük és kb. 20 percig sütjük. Ha kihűlt, megszórjuk porcukorral.

Fahéjas csillag

Hozzávalók:

Hozzávalók kb. 70 darabhoz 5 tojásfehérje, 450 g porcukor, 500 g őrölt mandula, 1 tk. őrölt fahéj, 20 ml cseresznyepálinka, porcukor a tészta kinyújtásához

Elkészítés:

A tojásfehérjét elektromos habverővel nagyon kemény habbá verjük közben fokozatosan beleszórjuk a porcukrot. Körülbelül 1 csészényi habot félretereszünk. A süttőt 160 °C fokra felmelegítjük. Összekeverjük a mandulát a fahéjjal, majd a felét a cseresznyepálinkával együtt óvatosan (a keverőt legalacsonyabb fokozatra állítva) a tojáshabba keverjük, és végül a maradék mandulás keveréket is belegyúrjuk. A massa alig legyen ragacsos. Porcukorral vékonyan meghintett nyújtódeszkán a tésztát adagonként kb. 5 mm vastagra nyújtjuk, és

megkenjük a félretett habbal.

Különböző méretű csillagokat szúrunk ki belőle, és sütőpapírral bélelt lemezre rakva 10-15 percig sütjük.

Gyümölcskenyér

Hozzávalók:

4-6 személyre: 6 db tojás, 12 dkg cukor, 12 dkg liszt, 3 dkg olvasztott vaj, 1 db reszelt citromhéj, 5 dkg durvára vágott dió, 3 dkg étcsokoládé, 3 dkg mazsola, 10 dkg kandírozott gyümölcs

Elkészítés:

A tojások sárgáját habosra kikeverjük. Az apróra vágott kandírozott gyümölcsöt, az étcsokoládét, a durvára vágott diót, a mazsolát, a reszelt citromhéjat, a lisztet összekeverjük és a tojássárgájához adjuk. A tojásfehérjéből a cukor hozzáadásával kemény habot készítünk, amit lazán összekeverünk a tojássárgájával, és végül hozzáadjuk az olvasztott vajat. Kizsírozott, liszttel meghintett formában, gyenge hőmérsékletű sütőben kb. 50-60 percig sütjük. Porcukrozva tálaljuk.

Karácsonyfa

25 dkg mézet 12 dkg cukorral, 7 dkg vajjal, 6 dkg sertézsírral, 1 evőkanál tejjel, lassan felmelegítünk, összedolgozunk, majd hidegre tesszük. A majdnem kihűlt masszába 1 mokkáskanál citromlevet, 2 mokkáskanál őrölt fahéjat, 1 tasak sütőporral elvegyített 50 dkg lisztet, 30 dkg őrölt mogyorót dolgozunk bele. 3-4 mm vastagra nyújtjuk a tésztát, majd különböző nagyságú csillag alakú formákkal kiszúrjuk. (ha hézagossabbra akarjuk a fát készíteni akkor szúrjunk ki, kis karikákat is). A tetejének pedig egy félgömböt formázunk. Sütőben pár perc alatt megsütjük. A képen látható módon összerakjuk, ami lehet ragasztás, vagy hurkapálcikára való fűzés is. Amikor összefűztük akkor a következő cukorhabbal díszítjük: 1 db tojásfehérje 16dkg porcukor, 1 kávéskanál ecet. Azonban felhasználhatunk hozzá mandulát, aszalt gyümölcsöket, stb. (amiket a nyerstésztára rakunk a sütés előtt) A mini díszekkel is hangulatos!

Karácsonyi tézstasálya

Készíthetjük bármilyen húsból és az izlésünknek megfelelő öntetekkel.

Hozzávalók:

4 személyre: 250 g ünnepi tészta, 200 g sült szárnyashús, 100 g sajt, 1 db sárga paprika, 1 db piros paprika, 1 zöldcitrom, pár db Stevia levél, bors, zöldségzöld, 100 g koktél paradicsom,

Elkészítés:

A tésztát sós vízben megfőzzük, hidegvízben leöblítjük, leszűrjük, lecsöpögtetjük. A csirkehúst, a paprikákat és a sajtot apró kockákra vágjuk. A koktélparadicsomokat, hosszában kettévágjuk. A tésztát, a húst és a zöldségeket tálba rakjuk és összekeverjük a Steviával és a zöldcitrom levélével.

Karácsonyi harangok

Hozzávalók:

1 kg liszt, 40 dkg méz, 30 dkg porcukor, 3 tojássárga, 1 egésztojás, 2 dkg szalakálé (2 kanál tejben feloldva), 3 evőkanál dzsem, fűszerek ízlés szerint (citromhéj, szegfűszeg, ánizs, fahéj). Az alapanyagokat egy nagy tálban összegyúrjuk 2 éjszakát szobahőmérsékleten, pihentetjük. Újra átdolgozzuk, szaggatjuk, és 180 fokon sütjük. Díszítőhab: 1 tojásfehérje 16dkg porcukor, 1 kávéskanál ecet

Karácsonyi mini roládok

Hozzávalók:

1 db nagy doboslap (fele olyan vastag mint a piskóta roládlap), 250g eper lekvár, 250 g vajás csokikrém, esetleg párizsikrém, 250 g erdei gyümölcslekvár, 400 g csokoládé, kevés étolaj, a díszítéshez tejszínhab és gyümölcs
Elkészítés:
A dobos lapok keresztbe 3 felé vágjuk, és a különböző ízű töltelékekkel megtöltjük. Felrolaldirózzuk, majd a kész roládokat három felé vágjuk. Vízgőzben felolvasztjuk a csokit, kevés olajat hozzáöntve és bevonjuk vele az apró roládokat. A tetejét tejszínhabbal és a hozzávaló gyümölcsökkel-csokival díszítjük. Felszeletelve tálaljuk.

Karácsonyi tűnődés

Csomagok, jótékonyági rendezvények, egy tál meleg étel a kopott ruhákban didergőknek s néhány kedves szó: a szeretetszolgálatok és segítségnyújtó szervezetek látványos megmutatkozásai ezek karácsony idején. Ajándékot osztó cipődobozakcióban, adománygyűjtő helyek létesítésében, hajléktalanokat felkereső éjszakai teajaratokban és hasonló eseményekben ölt testet a nélkülözök megsegítő akciók sora. Az ezekről szóló, szívet melengető kis hírek és beszámolók mellett azonban gyakran ilyen lehangoló tényeket, számszerű adatokat lehet olvasni különböző kimutatásokban: 1,2 milliárd ember él a Földön szegénységben; 1,1 milliárd embernek nincs tiszta ivóvíze; 800 millió ember fekszik le minden nap éhesen.

Hét éve, 2000-ben közel 190 ENSZ-tagállam – köztük Magyarország – konkrét, aláírással hitelesített ígéretet tett, hogy 2015-ig közös erőfeszítések árán felszámolja az éhínséget, és felére csökkenti a szegénységben élők számát. Az akkor megszületett Millenniumi Nyilatkozat azt is leszögezi, hogy a nemzetek segítik megteremteni az általánosan hozzáférhető iskolai oktatást, elérhetővé teszik mindenki számára a tiszta ivóvizet, továbbá egy fenntartható világ kialakítása jegyében globális partnerséget alakítanak ki, amelynek része az élő környezet megóvása, a szennyezések visszaszorítása. Azóta ezt a – összesen 8 pontból álló – nemes kötelezettségvállalást Millenniumi Fejlesztési Célok néven ismerjük.

Emlékezzünk, a 2005-ös esztendő a szegénység felszámolásának éveként deklarálták. Széles körű kampányt szerveztek akkor számos országban (Peru, Svédország, Afganisztán, Indonézia, Eritrea, Kanada stb.). Az ún. „Fehér szalag 2. világnapján” (White Band Day II.) a civil társadalom akciósorozatában milliók vettek részt. Jól ismert

épületeket és műemlékeket fehérbe burkoltak, transzparenszeket feszítettek ki, fehér galambokat reptettek, fehér sárkányrepülőkkel szálltak az égbe, vagy ébresztőórákkal hívták fel a politikusok figyelmét a szegénység problémájára. A szeptember 14-én New Yorkban megtartott ENSZ csúcstalálkozó egyik fő napirendi pontja pedig a tagországok által 2000-ben elfogadott Millenniumi Fejlesztési Célok megbeszélése volt. Megállapították, hogy a 2015-re kitűzött célok megvalósítása érdekében nem sok minden történt: a fejlődő országok még mindig sokkal több pénzt költenek adósságtörlesztésre, mint egészségügyük és oktatásuk fejlesztésére, és bár sok politikus az oktatásban látja a szegénységből kivezető utat, továbbra is 100 millió gyerek nem tud iskolába járni. Kiderült, hogy a gazdaság országok éves jövedelmük arányában kevesebb segínyt adnak, mint az 1960-as években, és noha 2000-ben a tehetősebb ENSZ tagállamok éves jövedelmük 0,7%-át ígérték oda a fejlődő országoknak, a nagyobbak közül csak 22 fizette ezt be addig. Sőt, 11 adakozást vállalt ország még határidőket sem jelölt meg e kötelezettségének teljesítésére, s a leggazdagabbak közül még egyik sem fizetett. Ők a segítséget és az adósságok elengedését feltételhez kötik. Segélyeik majdnem 30%-át csak úgy adják, ha a fejlődő országok az ő termékeiket és szolgáltatásaikat vásárolják meg.

Idén a nemes ENSZ-elképzelés teljesítési időszakának félidejénél járunk. Az államoknak fel kellene mutatniuk, mit tettek az elmúlt hét esztendőben a világ szegényei érdekében, milyen programokat indítottak el, milyen összegeket áldoztak a Millenniumi Fejlesztési Célok jegyében. Úgy tűnik, ma sem jobb a helyzet, mint a két évvel ezelőtti értékelő csúcstalálkozó alkalmával. Úgy tűnik, hiába sok millió embertársunk óhaja és igyekezete, a jólétben élő népek döntéshozói nem

gondolták komolyan a vállalást. Pedig tudjuk, az emberiség rendelkezik azzal az erőforrással, tudással, eszközrendszerrel és technológiával, amellyel emberhez méltó életet teremthet a Föld összes lakója számára. Csak hát, egyértelmű lépésekre lenne szükség: a szegény országok államadosságának haladéktalan és teljes körű elengedésére, több és hatékonyabb segélyre, több és hatékonyabb támogató munkatervre, valamint igazságosabb világkereskedelmi regulációra, hogy az elmaradott országok döntően mezőgazdaságból élő lakóinak megélhetését ne veszélyeztessék tovább a fejlett országokból érkező dömpingárúk.

Nemrégiben, a legbefolyásosabb gazdasági nagyhatalmak konferenciáin azonban világossá vált, hogy cserbenhagyták a világ szegényeit. Fejlesztési és humanitárius programjaik továbbra sem kellő mértékben támogatják az elmaradott régiókat. Emellett az Európai Unió a Millenniumi Célokkal szöges ellentétben álló agrárpolitikát folytat, és a nagy nemzetközi pénzintézetek (a Nemzetközi Valutaalap, a Világbank és a Kereskedelmi Világszervezet) nem tesznek lépéseket a globális kereskedelem tisztességes szabályozására. Az elmúlt hét év alatt nem-hogy csökkent volna, hanem 800 millióról 870 millióra nőtt világszerte az éhezők száma, még mindig több mint 2 millió ember nem jut hozzá a legalapvetőbb egészségügyi szolgáltatásokhoz, és 650 millió embernek nincs megfelelő ivóvíze. Az évente fegyverkezésre elköltött pénz fele elegendő lenne a nyomorban élők gondjainak megoldására.

Magyarország sem tesz eléggé hathatós lépéseket. Fejlesztési és segélyezési politikája átgondolatlan, sokszor gazdasági érdekek mentén szerveződik, és nem a leginkább rászoruló területeket célozza meg. Ezért a magyar civil szervezetek is csatlakoztak a

„Közös Fellépés a Szegénység Ellen” (Global Call to Action against Poverty) elnevezésű nemzetközi mozgalom – ez több mint 100 ország csaknem 1000 civil szervezetének hálózata – akcióihoz, hogy rávegyék kormányaikat ígéreteik betartására. Idén, a szegénység világnapján, október 17-én, Budapesten „Gyenge lábakon áll a világ” címmel 4 napos konferencia kezdődött. Miért áll gyenge lábakon? Mert a világ boldogabb felének jóléte másik felének szegénységén alapszik. Afrika, Dél-Amerika, Ázsia milliói ma azért is teszik tönkre magukat és környezetüket, hogy Európának vagy Észak-Amerikának viszonylag olcsón mindene meglegyen. A Föld lakosságának leggazdagabb 5%-a a globális jövedelmek egyharmadával rendelkezik, ugyanannyival, mint az

ínségben élő 80%. E „szereposztásban” a természet is alulra került. Az emberiség magabiztosan veszi el azt, ami neki kell, és nem törődik vele, hogy a forrás véges. Globusunk már most rogyadozik.

Magyarországon másfél millióan élnek a létminimum alatt, s kétszázézeren éheznek. A jövedelmi egyenlőtlenségek nagyobbak, mint valaha. A hozzánk is betört globális kapitalizmus, mint fejlődési út láthatóan csődöt mondott. Szegényeink több társadalmi réteg közül, a tartósan munkanélküliek vagy részidőben foglalkoztatottak, a fogyatékkal élők, a kisnyugdíjasok, a nagycsaládok, az iskolázatlanok, (jobbára cigányok) és a hajléktalanok csoportjából kerülnek ki. Számukat összeadva, kitűnik, szinte

minden ötödik ember napi küzdelmet folytat az elemi életfeltételekért. Tragédiájukat tetézi, hogy a nyomor apáról fiúra száll. Külső segítség nélkül sorsuk aligha változik. Csak állami felelősségvállalás és széles körű szolidaritás jobbíthat helyzetükön.

Karácsonykor szeretetet sugárzó sátrak nőnek ki hirtelen a földből. Jóságos kezek ajándékot, csomagokat, meleg ételt és forró teát nyújtanak ki belőlük. A lényegyet azonban mindez nem érinti. Több kell ide! Mikor áll erős lábakra a világ?

Dr. Schmidt Pál

Vita szenteste

Rádöbentél már, hogy karácsonyfád alatt érték csak az marad, mi kézzel nem fogható?

Éjfél után, amikor már az egész család aludni tért, nagy vita támadt a jó meleg szobában. A vitát valójában a szépséges fényő kezdte. - Bár igazában nem is tudta, hogy mit is akar megállapításával elérni.

- Nem kétséges. Én vagyok a legfontosabb ma. Színemnek, illatomnak köszönhető az a hangulat, ami ma itt uralkodik a szobában. Zöld színemmel én hirdetek reményt. A karácsonyt igazán karácsonnyá én teszem.

Szinte be sem fejezte még harsány mondatát, amikor a gyertya gyorsan félbe szakította Őt:

- Na ne! Hogy Te vagy a legfontosabb? Ha még egyszer ilyet hallok, hát meggyújtalak! Ha én nem égnék, nem oszlana el a sötétség. Nélkülem a világ sötét sivatag. És akkor Téged senki sem látna. Tehát szerény véleményem szerint nem Te, hanem

én vagyok ma a legfontosabb. Erre már aztán a csillagszóró sem hallgatható tovább, gyorsan a gyertya fölé akart kerülni.

- Gyertya! Ne bolondozz! Ha ekkora lánggal égsz, a holnapot sem éled meg! Az igaz, hogy Te valóban fényt és meleget árasztasz. Irigyellek is néha, hisz fényed és meleded is nagyobb, mint az enyém, s hosszabbéletű is vagy, mint én. De Te minden nap így élsz, minden nap ezt teszed. Vagyis nem tudod egyik napot a másiktól különbözővé, igazán különlegessé tenni. Ezzel szemben engem igazából csak ezen a napon gyújtanak meg. S ezt mindenki tudja. Vita nélkül megállapítható, hogy igazából nélkülem nem karácsony a karácsony. Tehát én vagyok a legfontosabb, fontosabb valamennyiőtöknél.

A következő pillanatban hirtelen nagy rázkódás következett. Mindannyian azt hitték, nyomban lehullnak a földre. De aztán minden előbb szóló és eddig hallgató számára világossá vált, hogy csak a tartó talapzat kért szót és figyelmet most.

- Én abban ugyan egyetérték, hogy valamennyien hozzájárultok az ünnep fényéhez, hangulatához. De mi az jelentőségben hozzám képest? Belegondoltatok már abba, hogy ha én nem lennék, aki valamennyiőtöket tart, akkor mi lenne? Tehát kétségtelen: a fontossági sorrendben az első hely engem illet.

Az ajándék ennél is tovább ment.

- Figyeljete! Ti csak látvány vagytok. Hangulat. Az igaz, hogy rátok néznek az emberek és más lesz a hangulatuk. De valójában engem várnak, nekem örülnek. Ha én nem lennék, akkor nem lenne karácsony a karácsony. Következésképp én vagyok ma a legfontosabb. Az újságok is rendre rólam írnak. Arról, hogy az emberek mennyit költenek rám, az adok-kapok napok során. És szerintem is ez az igazán lényeges.

Sorra jöttek aztán a karácsony szereplői. Előbb a bejgli, majd a narancs rukkolt elő ízével, illatával. Majd a fadíszek azzal, hogy Ők emlékeztetik

az embereket a ki tudja már hol levőkre, készítőikre, ajándékozóikra. A csomagolópapír pedig utánozhatatlan zörgésére és szépségére volt ki mondhatatlanul büszke. Érveket sorakoztatott föl aztán a dió, a lemezját-szó, sőt, még a különféle színekben villogni is tudó izzósor is. Mindenki monda a magáét. Oly hangzavar lett, hogy...

A vita már-már tettelegességig fajult, amikor...

Szerinted mi történt? Mi lett a vita vége? Ki lett a legfontosabb? Megoldódott vagy elmérgesedett a probléma? Írd meg a történet végét! Használj fantáziád!

Magam így folytattam:

A fenyőnek majdnem a csúcán, – csak azért nem a leges-legcsúcán, mert oda egy túhegyes, törékeny, zöld-fehér üvegdísz tettek a fa fölöttötetői –, szóval nem sokkal a kicsiny csöngettyű fölött, megbújva az illatos, zöld ágak között egy nagyon régen készített, kopott ruhájú, festett gipszangyalka lakott. Bár öreg volt, háta mégsem hajlott. Sok-sok karácsonyt látott már. Látta például nagyapót, s az Ő nagyapóját is, s Őt még egészen kicsinek is. Az egyik aranyra festett szárnyából egy jókora darab a hosszú évek alatt letörött. De e töréséből is simára kopott már. Törékenykecses, gyöngé-hatalmas kezében egy hosszú szalagot tartott. Rendületlenül. A szalagra eredetileg szép fekete betűkkel egy mondat volt fölírva. Csak mára már ez a fölirat is jócskán megkopott.

A mégis örökké fiatal arcú, gyönyörű fekete hajú angyal nem vett részt a

nagy vitában. Az igazat megvallva, most meglehetősen elszomorodva törte fejét, mit is tehetne, hogy ennek az értelmetlen, egymást bántó, egymást semmibe vevő szóáradatnak véget vessen. Az angyal nagyon szelíd teremtés volt. Csengő hangját általában csak az hallotta meg, aki tudott nagyon csöndben maradni, Rá figyelni, aki tudott szívével hallgatni. Nem csoda, hogy sokáig nem vették észre, nem hallották meg Őt a vitatkozók, hangoskodók. Rá se figyeltek azok, akik magukkal voltak elfoglalva.

Az angyalnak könny csordult a szemébe, ami lassan alágördült a máskor mindig derűs, fényt sugárzó arcán. A könny aztán aláhullott a fenyőre. Egy csepp, kettő, három, majd még egy, s még egy. Az angyal senkit sem szidott, senkit sem bántott, csak csöndesen sírt.

A vitatkozók önkéntelenül fölfele, Feléje fordították arcukat. A magasan megpillantották a könnyező angyalt. Amint fölfigyeltek, s abba hagyták egymás túlicitalását, leszólását, a versengést, a hirtelen lett nagy csöndben elolvashatták a csak csöndben láthatóvá váló üzenetet. „Gloria in excelsis Deo! Et in terra pax hominibus bonae voluntatis!” Annak ellenére, hogy réges-régen deákul írták föl ezt a nagy mondatot, mindannyian rögtön megértették: ha békét akarnak, Isten dicsőítésével kell kezdeni, s jóakarattal, a jó akarásával kell a másokra tekinteni. Sorra elszégyelltek hát magukat. Előbb a fenyő, aztán a gyertya, a csillagszóró, majd az ajándék, végül a bejgli. Szégyenükben egymás után hajtották le fejüket. Amint azonban így nekibúsultak, lenn a mélyben, a nagy sötétben meg-

pillantották a kicsiny betlehemet, a békesség apró házikóját, az ütötköpött, száraz fűvel bélelt jászlat, s a benne fekvő, kitárt karú kisdedet. Kimondás nélkül is megértették, hogy ha Ő nem jött volna el, akkor nem lenne ünnep a legsötétebb éjszaka. Megértették, hogy csak velük nem sokat ér, csak lényeg és tartalom nélküli kirakat a karácsony.

A kicsi Jézus ekkor Rájuk mosolygott. Karja nagyon nagyra volt tárva. Akkorára, hogy mindannyian megéreztek, sőt, tudták, hogy ebbe a karba elférnek mindannyian. Pici tenyerén, különös, de minden megtörtént ellenére ott csillogott mindegyikük igazi neve. A szobában akkora nagy, tisztelettel teli, megilletődött csönd és akkora nagy, máskor sose tapasztalt béke lett, hogy a kicsi Jézus szavát mindnyájan tisztán hallhatták. Azt mondta:

- Annyira örülök, hogy itt vagytok! Azzal, hogy itt vagytok mind, Veletek igazán karácsony a karácsony!

A békesség házában szólhatott már az orgona, a hegedű szívbe markoló, gyönyörű zenéje, annak okán, hogy e sötét éjszakán közöttük ütötte föl sátorát Isten Igéje, ki hús-vér embernek született: Gloria Tibi, Rex Coelestis...

E mesével kívánok áldott karácsonyt és szép újévet

Cseh László

MEGJELENT!

Megjelent a Tízecs Cserkész karácsonyi száma. Régióink nagy múltú, jelenleg egyetlen cserkészlapja 1930-tól lát napvilágot; szamizdatként, különböző címekkel még a hazai cserkészlet üldöztetésének idején, 1948-88 között is kézzől-kézre járt a „katakomba” cserkészek körében. Az előzőekhez hasonlóan a legújabb számot kis- és nagy-; valamint felnőtt cserkészek írják és rajzolják.

A Laudate Kórus új cd-je

Az idén 320 esztendőes Ciszterci Rend pécsi Nagy Lajos Gimnáziumának Laudate Kórusa mindössze nyolc éves múltra tekinthet vissza, s máris harmadik CD-jével jelentkezik 2007 karácsonyára. De milyen színvonalú produkciókkal? Túlzás nélkül mondhatjuk, hogy a Nagy Ernő alapító karnagy vezette vegyeskar, amelyben a diák-férfikar is néhány kompozíció tolmácsolója, a hivatásos énekkarok színvonalát ostromló nívóval kápráztatja el a zenekedvelő hallgatókat.

Jelesül ki kell emelnünk a páratlanul gazdag, színes műsrot, mely a középkori gregorián énektől a kortárs kórusmuzsikáig terjed. Nagy Ernő karnagy a ma élő és alkotó Kocsár Miklós, Daróczi Bárdos Tamás, Tillai Aurél, illetve az olasz Guiseppe de Marzi, az ír Patrick Killeen és a cseh Zdenek Luks nálunk sajnos alig-alig megszólaltatott opuszait is beiktatta a

77 perces repertoárba. A cseh mester (*jövőre lesz 80 esztendőes*) Missa brevis c. misekompozíciója a CD egyik kiemelkedő produkciója. De megszólal Bárdos Lajos két, pécsi kötődésű alkotása, a Virág Ferenc megyéspüspök versére írt Édes Jézus és a Vargha Károly pécsi főiskolai tanár (*Kodály és Bárdos több művének szöveg szerzője*) textusára írt Régi táncdal is. Sajnálatos, hogy a kíséző füzetből éppen a szövegíró neve maradt le. Ugyanígy javítást igényel Bárdos halálzási éve; nem 1985-ben, hanem 1986-ban hunyt el. Hiányoljuk, hogy a világhírű, 125 éve született mester, Kodály Zoltán életműve nincs képviselve a CD-n, jóllehet ő két ízben is (1946,1965) személyes, gyümölcsöző kapcsolatba került a Nagy Lajos Gimnáziummal. Az igazsághoz

persze az is hozzá tartozik, hogy a Laudate Kórus első lemezén több Kodály-mű is szerepel.

A Jesu Dulcis Memoria címet viselő, 31 művét tartalmazó kiadvány szólóénekesei, Pécsi István, Lukáts Luca,

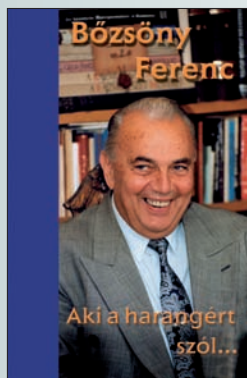
Meng Róbert, Meng Zsuzsanna, Szendi Anna, Vincze Réka és Wéber Lilla, valamint két gitárkísérő, Horváth Andrea és Meng Zsuzsanna méltó előadó társai a jó nevű énekkarnak. A zongorista Szóts Annamária tanárnő Daróci Bárdos Tamás Fürjcském c. kedves kompozíciójával szerez kedves perceket a hallgatónak.

A karnagy és a kórus az új CD-t „N. Zsófia emlékének” szentelte. A címlap fotó teli tatálát. A 20. századi hazai építészet egyik gyöngyszeme, a hévizi katolikus templom neogót belső terét kapta lencsevégre a fényképészként is figye-

lemre méltó karnagy, Nagy Ernő. A vizualitás eszközével sugározza mindazt, ami az új CD-ről megszólal. A kíséző füzetben olvasható Simon Weil - idézettel zárjuk recenzióinkat:

*„Az öröm és a fájdalom egyként
Értékes ajándékok. Mindegyiket
A maga teljességében kell megélelnünk.”*

Ivasivka Mátyás

A magyar rádiózás egyik legnagyobb legendájának - és minden bizonnyal legismertebb hangjának könyve. Dr. Bózsöny Ferenc hangja is olyan, amit lehet szeretni vagy nem szeretni, de nem odafigyelni rá: az lehetetlen. Ilyen hangadottsággal az ember vagy a szószékre megy, vagy mikrofon közelébe, vagy a színpadra, vagy a Parlamentbe politikusnak. Mindegyikhez nagyon jó hangadottság kell, azonban nem mindenkinek a hangja ilyen mély zengésű, mint a harangok nagy része. Az Aki a harangért szól... című életrajzi könyv e hang tulajdonosát kívánja közelebb hozni az olvasóhoz.

Kiadó: Schöck Bt.

Oldalszám: 224

Kiadás éve: 2006

Megvásárolható: Putto Souvenir Pécs, Káptalan u. 6.

*Áldott, Békés
Karácsonyi Ünnepeket!*

